

Briuselis, 2022 m. gruodžio 21 d.
(OR. en)

16240/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0160(COD)

ENER 705
CLIMA 688
CONSUM 355
TRANS 806
AGRI 729
IND 574
ENV 1331
COMPET 1065
ECOFIN 1360
RECH 671
CODEC 2071

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 16041/22

Komisijos dok. Nr.: ST 9363/22

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas Tarybos bendras požiūris dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo, kurį Taryba (transportas, telekomunikacijos ir energetika) priėmė 2022 m. gruodžio 19 d. vykusiame posėdyje.

Bendrame požiūryje nustatyta Tarybos preliminari pozicija dėl šio pasiūlymo ir juo remiamasi rengiantis deryboms su Europos Parlamentu.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

- (1) atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą³, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119⁴ nustatytas Sąjungos tikslas iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, taip pat tikslas iki 2030 m. 55 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tam reikia pertvarkyti energetikos sistemą ir gerokai padidinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį integruotoje energetikos sistemoje;
- (2) atsinaujinančiųjų išteklių energija atlieka esminį vaidmenį įgyvendinant šiuos tikslus, nes energetikos sektoriuje šiuo metu išmetama daugiau kaip 75 proc. viso Sąjungoje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Atsinaujinančiųjų išteklių energija ne tik padeda mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, bet ir spręsti su aplinka susijusias problemas, tokias kaip biologinės įvairovės nykimas, bei mažinti taršą laikantis Nulinės taršos veikslių plano tikslų;
- (5) siekiant supaprastinti leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams administracines procedūras, Direktyva (ES) 2018/2001 supaprastinami reikalavimai – nustatomos taisyklės dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams administracinės dalies organizavimo ir ilgiausios trukmės, apimant visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti įrenginius, taip pat dėl jų prijungimo prie tinklo;

³ Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“, COM(2019) 640 final.

⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas), OL L 243, 2021 7 9, p. 1.

(6) siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. Sąjunga pasiektų plataus užmojo klimato ir energetikos tikslus, o iki 2050 m. – poveikio klimatui neutralumo tikslą, būtina dar labiau koordinuotai ir suderintai supaprastinti ir sutrumpinti administracinius leidimų išdavimo procesus, kartu atsižvelgiant į Europos žaliojo kurso principą nepakenkti **ir nedarant poveikio kompetencijos vidaus pasidalijimui valstybėse narėse**. Nustačius trumpesnius ir aiškius sprendimų, kuriuos turi priimti institucijos, kompetentingos išduoti leidimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams remiantis išsamia paraiška, priėmimo terminus, bus paspartintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimas. **I šiuos terminus neturėtų būt įskaičiuojamas įrenginių ir jų tinklo jungties statybos laikas, išskyrus atvejus, kai tai įtraukta į kompetentingų institucijų sprendimo priėmimo laikotarpį**. Tačiau tikslinga atskirti projektus, vykdomus tose vietose, kurios yra itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams įgyvendinti ir kurių terminai gali būti labai sutrumpinti (atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose), ir projektus, vykdomus už tų vietų ribų. **Nustatant terminus reikėtų atsižvelgti į jūru atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų ypatumus;**

(7) [...] [...] ⁵;

⁵ **Delegacijos informuojamos, kad šia konstatuojamąją dalį [...] pakeičia 10a konstatuojamoji dalis, kaip susitarta TTE taryboje nustatant bendrą požiūrį dėl Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos.**

- (8) spartesnis atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimas galėtų būti paremtas valstybių narių vykdomu **vieta nustatymu** [...]. Valstybės narės turėtų nustatyti sausumos, **vidaus vandenu** ir jūros vietas, kurių reikia atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, kad jos pasiektų **bent** savo nacionalinį įnašą siekiant Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto persvarstyto 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo **ir padėtų iki 2050 m. pasiekti neutralaus poveikio klimatui tikslą laikantis Europos klimato teisės akto [Reglamento (ES) 2021/1119]. Nustatant tas vietas valstybėms narėms turėtų būti leidžiama naudotis esamais teritorijų planavimo dokumentais.** Tokios vietos turėtų atitikti jų numatomas trajektorijas bei bendrą planuojamą įrenginių galią ir turėtų būti nustatytos pagal konkrečias atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas, numatytas valstybių narių pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį atnaujintuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose. **Valstybės narės turėtų išlaikyti galimybę išduoti leidimus už tokių vietų ribų. Valstybės narės turėtų užtikrinti visu atitinkamų nacionalinių, regionų ir vietos valdžios institucijų veiklos koordinavimą nustatant reikiamas sausumos ir jūros vietas.** Nustatant reikiamas sausumos ir jūros vietas reikėtų **laikytis SESV 191 straipsnyje nustatyto atsargos principo ir** atsižvelgti **visu pirma** į atsinaujinančiųjų išteklių energijos prieinamumą bei atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos naudojant įvairias technologijas potencialą tose sausumos ir jūros vietose, numatomą bendrą energijos poreikį ir jos poreikį skirtinguose valstybės narės regionuose, taip pat atitinkamos tinklo infrastruktūros, kaupimo ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą, atsižvelgiant į pajėgumus, kurių reikia vis didesniai atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekiui patenkinti, **taip pat į aplinkos pažeidžiamumą pagal Direktyvos 2011/92/EB III priedą;**

- (9) valstybės narės turėtų nustatyti, kaip **tu vietų pogrūpi, [...] specifines [...] sausumos (įskaitant paviršiaus ir popaviršines) ir jūrų arba vidaus vandenu** vietas **kaip atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas. Šios vietos turėtų būti [...]** [...] itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti, diferencijuojant pagal technologijas, ir jose konkrečios rūšies atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimas neturėtų daryti didelį poveikį aplinkai. **Valstybės narės turėtų nustatyti tokias atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas bent vienos technologijos atžvilgiu ir turėtų nuspręsti dėl tokių atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų dydžio, atsižvelgdamos į technologijos ar technologijų, dėl kurių jos nustato atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, ypatumus ir reikalavimus.** Nustatydamos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas valstybės narės turėtų kiek įmanoma vengti saugomų teritorijų ir apsvarstyti jų atkūrimo planus **ir tinkamas poveikio švelninimo priemones.** Valstybės narės gali nustatyti atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, skirtas konkrečiai vienos ar kelių rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, ir turėtų nurodyti, kokios rūšies ar rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energija gali būti gaminama kiekvienoje tokioje tinkamoje vietoje. **Atsižvelgiant į biomase deginančių įrenginių ir hidroelektrinių ypatumus, turėtų būti galima jų neįtraukti [...]** **nustatant atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas; [...]**

- (10) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB⁶ nustatyta, kad poveikio aplinkai vertinimai yra svarbi priemonė, kuria užtikrinama, jog rengiant ir priimant planus bei programas būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektus. Nustatydamos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, valstybės narės turėtų parengti planą ar planus, kuriuose būtų nustatytos tos vietos ir projektams, vykdomiems kiekvienoje iš tokių tinkamų vietų, taikomos taisyklės bei poveikio švelninimo priemonės. Valstybės narės gali parengti vieną bendrą planą, apimančią visas atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas ir technologijas, arba konkrečioms technologijoms skirtus planus, kuriuose būtų nurodyta viena ar daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų. Kiekvieno plano poveikio aplinkai vertinimas turėtų būti atliekamas pagal Direktyvoje 2001/42/EB nustatytas sąlygas, siekiant įvertinti kiekvienos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos poveikį tame plane nurodytoms atitinkamoms vietoms. Šiuo tikslu atlikus poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB, valstybės narės galėtų taikyti labiau integruotą ir našesnę požiūrį į planavimą ir atsižvelgti į aplinkosaugos aspektus ankstyvame planavimo proceso etape strateginiu lygmeniu. Tai padėtų paspartinti ir supaprastinti įvairių atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, kartu kuo labiau sumažinant neigiamą šių projektų poveikį aplinkai. **Toks poveikio aplinkai vertinimas turėtų apimti abipus sienos esančių valstybių narių konsultacijas, jeigu tikėtina, kad planas darys didelį poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje;**
- (11) priėmusios planą ar planus, kuriuose nurodomos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, valstybės narės turėtų atlikti planų ir programų įgyvendinimo reikšmingų pasekmių aplinkai monitoringą, kad, *inter alia*, laiku nustatytų nenumatytas neigiamas pasekmes ir galėtų imtis tinkamų veiksmų, reikalingų susidariusiai padėčiai ištaisyti, kaip nurodyta Direktyvoje 2001/42/EB;

⁶ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo.

- (12) prireikus ir toliau taikomos Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (UNECE) Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais⁷ (toliau – Orhuso konvencija) nuostatos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, visų pirma nuostatos dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus [...];
- (13) [...] **nustatytomis** [...] atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamomis vietomis **kartu su jau esamais atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiais, būsimais atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiais už tokių vietų ribų ir bendradarbiavimo mechanizmais** turėtų būti siekiama užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos [...] [...] pakaktų užtikrinti valstybių narių įnašą siekiant Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo. **Nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos neturi atitikti valstybių narių nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose nustatytų numatomų trajektorijų ir bendros planuojamos įrengtosios galios pagal atskiras atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologijas;**

⁷ 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimas 2005/370/EB dėl Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 124, 2005 5 17, p. 1).

- (14) atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, kurie atitinka valstybių narių parengtame plane ar planuose nustatytas taisykles ir priemones, turėtų būti taikoma prielaida, kad nustatytoje atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose jie reikšmingo poveikio aplinkai nedaro. Todėl reikėtų netaikyti reikalavimo atlikti konkretų poveikio aplinkai vertinimą projekto lygmeniu, kiek tai susiję su tam tikrais Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES⁸ II priede nurodytais projektais, išskyrus projektus, **kuriu atveju valstybė narė nacionaliniame privalomame projektu saraše yra nustačiusi reikalavimą atlikti poveikio aplinkai vertinimą, ir [...] projektus**, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje arba kai valstybė narė, kuri gali patirti didelį poveikį, to prašo [...]. [...] II[...]pareigojimai pagal 1991 m. vasario 25 d. UNECE Espo konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste turėtų būti toliau taikomi valstybėms narėms, kuriose projektas gali turėti didelį tarpvalstybinį poveikį trečiojoje valstybėje;

⁸ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo.

(15) nustatant atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas turėtų būti sudarytos sąlygos atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, jų prijungimui prie tinklo ir tose vietose esantiems energijos kaupimo įrenginiams taikyti nuspėjamas sąlygas ir supaprastintas administracines procedūras. Visų pirma projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, turėtų būti taikomos paspartintos administracinės procedūros, įskaitant, **kai valstybės narės mano, kad tai tinkama**, nebylųjį pritarimą, jei kompetentinga institucija iki nustatyto termino neatlieka atitinkamo administracinio veiksmo, išskyrus atvejus, kai turi būti atliktas konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimas, **ir išskyrus galutinį sprendimą dėl to proceso rezultatu**. Šiems projektams taip pat turėtų būti taikomi aiškiai nustatyti terminai, o jų plėtotojams turėtų būti suteiktas teisinis tikrumas dėl numatomų procedūros rezultatų. Gavusios paraišką dėl projektų vykdymo atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, valstybės narės turėtų greitai jas patikrinti, siekdamos nustatyti, ar, atsižvelgiant į geografinės vietovės, kurioje jie yra vykdomi, aplinkos pažeidžiamumą, yra **didelė** [...] tikimybė, kad kuris nors iš tokių projektų gali padaryti didelį nenumatytą neigiamą poveikį, kuris nebuvo nustatytas pagal Direktyvą 2001/42/EB atliekant plano ar planų, kuriuo (-iais) nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, poveikio aplinkai vertinimą **ir jeigu bet kuriam tokiam projektui dėl tikimybės, kad jis darys didelį poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje, arba valstybės narės, kuriai, tikėtina, bus daromas didelis poveikis, prašymu taikomas tarpvalstybinis vertinimas pagal Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnį**. Tokio tikrinimo proceso pabaigoje visi projektai atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose turėtų būti laikomi patvirtintais. Tik tuo atveju, jei valstybės narės turi aiškių įrodymų, leidžiančių manyti, kad yra **didelė** tikimybė [...], kad konkretus projektas gali padaryti didelį nenumatytą neigiamą poveikį, jos, motyvuodamos savo sprendimą, turėtų atlikti tokio projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/EB ir, kai tinkama, pagal Direktyvą 92/43/EEB⁹; [...]

⁹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros [...] **apsaugos** (OL L 206, 1992 7 22).

(15a) siekiant supaprastinti atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos pripažinimo procesą ir išvengti dvigubo tos pačios vietos poveikio aplinkai vertinimo, valstybės narės turėtų galėti vietas, kurios pagal nacionalinės teisės aktus jau buvo nustatytos kaip tinkamos spartesniam atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų panaudojimui, paskelbti atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamomis vietomis. Šiam paskelbimui turėtų būti taikomos tam tikros aplinkosauginės sąlygos, kuriomis būtų užtikrintas aukštas aplinkos apsaugos lygis. Pirma, vietos, paskelbtos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamomis vietomis, turėtų būti už saugomų teritorijų ribų. Antra, planavimo dokumentams turėtų būti taikomas strateginis poveikio aplinkai vertinimas, siekiant įvertinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų panaudojimo poveikį atitinkamose tokiaame plane nustatytose vietose. Trečia, projekto lygmeniu turėtų būti nustatytos poveikio švelninimo priemonės, skirtos galimam neigiamam poveikiui aplinkai mažinti. Atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų pripažinimo galimybė esamo planavimo kontekste turėtų būti ribota laiko atžvilgiu, siekiant užtikrinti, kad tai nekeltų pavojaus standartiniam tinkamų vietų nustatymo procesui;

(16) atsižvelgiant į tai, kad reikia paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų nustatymas neturėtų trukdyti įgyvendinti esamus ir būsimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus visose atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimui prieinamose vietose. Tokiems projektams ir toliau turėtų būti taikomas įpareigojimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/92/ES ir jiems turėtų būti taikoma tvarka, numatyta atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, vykdomiems už tinkamų vietų ribų. Siekiant paspartinti leidimų išdavimą tiek, kiek reikia Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytam atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslui pasiekti, taip pat turėtų būti supaprastintos procedūros, taikomos projektams, esantiems už tinkamų vietų ribų, nustatant aiškius ilgiausius terminus visiems procedūros etapams, įskaitant atskirus kiekvieno projekto poveikio aplinkai vertinimus;

- (17) atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti naudojamas sausumos, **vidaus vandenu** ir jūros erdves išnaudojant keliomis paskirtimis (pvz., maisto gamybai, gamtos apsaugai ar atkūrimui), sumažėja sausumos, **vidaus vandenu** ir jūros naudojimo apribojimų. Todėl erdvės planavimas yra svarbi priemonė, padedanti ankstyvame etape nustatyti bei valdyti sausumos, **vidaus vandenu** ir jūros naudojimo sąveiką. Valstybės narės turėtų ištirti ir sudaryti palankesnes sąlygas daugialypiame nustatytų vietų naudojimui pagal patvirtintas erdvės planavimo priemones;
- (18) statant ir eksploatuojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius gali būti retkarčiais žudomi arba trikdomi paukščiai ir kitos saugomos rūšys pagal Direktyvą 92/43/EEB arba Direktyvą 2009/147/EB¹⁰. Tačiau toks žudymas ar trikdymas pagal šias direktyvas nebus laikomas tyčiniu, jei projekto statybos ir eksploatavimo metu buvo imtasi tinkamų poveikio švelninimo priemonių, kuriomis siekiama išvengti susidūrimų arba užkirsti kelią trikdymui, ir jei vykdoma tinkama tokių priemonių veiksmingumo stebėseną, atsižvelgiant į surinktą informaciją, imamas papildomų priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad nėra didelio neigiamo poveikio atitinkamų rūšių populiacijai;
- (19) be naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių statybos, esamų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimas teikia daug galimybių prisidėti prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų įgyvendinimo. Kadangi paprastai esami atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiai įrengti vietose, turinčiose didelį atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialą, modernizuojant galima užtikrinti tolesnį šių vietų naudojimą ir kartu sumažinti poreikį nustatyti naujas vietas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Modernizavimas turi ir kitą naudą, pvz., esamą prijungimą prie tinklo, tikėtiną didesnę visuomenės pritarimą ir žinias apie poveikį aplinkai. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimas reiškia esamų projektų įvairaus masto pakeitimus arba išplėtimą. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimo projektų leidimų išdavimas, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą ir tikrinimą, turėtų apsiriboti numatomu pakeitimo ar išplėtimo poveikiu, palyginti su pradiniu projektu;

¹⁰ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

- (20) Direktyva (ES) 2018/2001 nustatomas supaprastintas su modernizavimu susijusių leidimų išdavimas. Siekiant reaguoti į didėjantį poreikį modernizuoti esamus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius ir visapusiškai pasinaudoti jų teikiama nauda, tikslinga nustatyti dar trumpesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, esančių tinkamose vietose, modernizavimo procedūrą, įskaitant trumpesnę tikrinimo procedūrą. Siekiant modernizuoti esamus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, esančius už tinkamų vietų ribų, valstybės narės turėtų užtikrinti supaprastintą ir greitą leidimų išdavimą, kuris neturėtų būti ilgesnis kaip vieni metai, kartu atsižvelgdamos į Europos žaliojo kurso principą nepakenkti;
- (21) saulės energijos įrenginių įrengimas ir susijusių energijos kaupimo įrenginių įrengimas toje pačioje vietoje bei jų prijungimas prie tinklo esamose ar būsimose konstrukcijose, sukurtose kitiems tikslams nei saulės energijos gamyba, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, pavyzdžiui, ant stogų, stovėjimo aikštelėse, keliuose ir geležinkeliuose, paprastai nekelia susirūpinimo dėl konkuruojančio erdvės naudojimo ar poveikio aplinkai. Todėl šiems įrenginiams gali būti taikomos trumpesnės leidimų išdavimo procedūros. **Tačiau dėl kultūros ar istorinio paveldo apsaugos priežasčių, nacionalinių gynybos interesu arba saugumo sumetimų valstybės narės gali netaikyti šių nuostatų tam tikroms teritorijoms arba konstrukcijoms;**
- (21a) siekiant palengvinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą į skirstymo ir perdavimo tinklus, tinklo sustiprinimo patikrinimas arba poveikio aplinkai vertinimas turėtų apsiriboti galimu poveikiu, kurį gali sukelti tinklo infrastruktūros pakeitimas. Turėtų būti reikalaujama, kad operatoriai, remdamiesi objektyviais ir patikrinamais kriterijais, įrodytų, kad tinklo sustiprinimas yra susijęs su atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimu;**

(22) [...] [...] ¹¹;

(23) siekdama užtikrinti sklandų ir veiksmingą šios direktyvos nuostatų įgyvendinimą, Komisija remia valstybes nares, pasitelkdama techninės paramos priemonę¹², pagal kurią teikiama specialiai pritaikyta techninė ekspertinė patirtis, kad būtų galima rengti ir įgyvendinti reformas, įskaitant tokias, kuriomis didinamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas, skatinama geresnė energetikos sistemos integracija, nustatomos konkrečios vietos, kurios yra itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, ir supaprastinama leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams išdavimo sistema. Techninė parama apima, pavyzdžiui, administracinių gebėjimų stiprinimą, teisės aktų sistemų suderinimą ir dalijimąsi susijusia geriausia patirtimi, **pavyzdžiui, sudarančia sąlygas ir palankia daugialypiam naudojimui**;

¹¹ **Delegacijos informuojamos, kad šią konstatuojamąją dalį [...] pakeičia 10b konstatuojamoji dalis, kaip susitarta TTE taryboje nustatant bendrą požiūrį dėl Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos.**

¹² 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė.

(24) todėl Direktyva (ES) 2018/2001 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;

(25) []

(26) []¹³

(27) [...] [...] []

(28) [...] [...] []

¹³ **Delegacijos informuojamos, kad 25 ir 26 konstatuojamosios dalys turi būti aptartos šiuo metu vykstančiose derybose, susijusiose su Pastatų energinio naudingumo direktyva.**

(29)[...] [...]14

- (30) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, energetinę priklausomybę ir energijos kainas, valstybės narės pačios negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (31) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹⁵ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas, visų pirma atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje Komisija prieš Belgiją¹⁶ (byla C-543/17),

¹⁴ **Delegacijos informuojamos, kad 27–29 konstatuojamosios dalys turi būti aptartos šiuo metu vykstančiose derybose, susijusiose su Energijos vartojimo efektyvumo direktyva.**

¹⁵ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

¹⁶ 2019 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-543/14, *Komisija /Belgija*, ECLI: EU: C:2019:573.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos (ES) 2018/2001 pakeitimai

Direktyva (ES) 2018/2001 iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnis papildomas šiais [...] punktais:

„9a) atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkama vieta – konkreči sausumoje, ar jūroje **arba vidaus vandenyse** esanti vieta **arba teritorija**, kurią valstybė narė pripažino itin tinkama energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių įrenginiams įrengti; [...]

9c) novatoriška atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologija – atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologija, kuria bent vienu būdu patobulinama palyginama pažangioji atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologija arba sudaromos sąlygos naudoti iš esmės nenaudojamos rūšies atsinaujinančiuosius energijos išteklius.“;

2)[...] [...] **2) 3 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:**

[...] [...] ¹⁷

„1. Valstybės narės kolektyviai užtikrina, kad Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, 2030 m. būtų bent [...] 40 %.“;

¹⁷ [...]

3) 15 straipsnyje įterpiama ši 2a dalis:

„2a. Valstybės narės skatina ribotą laikotarpį vykdyti bandomuosius projektus, kad realiomis sąlygomis būtų išbandytos **novatoriškos** [...] atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos; jie vykdomi laikantis taikytinų ES teisės aktų, imantis tinkamų apsaugos priemonių saugiam elektros energijos sistemos veikimui užtikrinti ir neproporcingam poveikiui vidaus rinkos veikimui išvengti ir prižiūrint kompetentingoms institucijoms.“;

4) įterpiamas šis 15b straipsnis:

„15b straipsnis

Nacionaliniams įnašams į 2030 m. AEI tikslą užtikrinti reikiamų vietų nustatymas

1. Ne vėliau kaip [...] per **18 mėnesių** po įsigaliojimo [...] valstybės narės [...] nustato sausumos, [...] jūros **ar vidaus vandenu** vietas, būtinas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, kurių reikia, kad būtų užtikrinta **bent** jų nacionalinių įnašų į šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytą 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą **dalį** [...], **kurią planuojama pasiekti jų nacionalinėje teritorijoje.** [...] **Šiuo tikslu valstybės narės gali remtis savo esamais teritorijų planavimo dokumentais [...].** Tokios vietos, **įskaitant esamus įrenginius, kartu su bendradarbiavimo mechanizmais,** turi atitikti valstybių narių nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, atnaujintuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, nustatytas numatomas trajektorijas ir bendrą planuojamą įrengtąją galią pagal atskiras atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologijas. **Valstybės narės, kai tinkama, užtikrina visu atitinkamų nacionalinių, regionų ir vietos valdžios institucijų, įskaitant tinklo operatorius, veiklos koordinavimą nustatant būtinas vietas.**

2. Nustatydamos 1 dalyje nurodytas vietas, valstybės narės **visu pirma** atsižvelgia į:
- a) atsinaujinančiųjų energijos išteklių prieinamumą ir atsinaujinančiosios energijos gamybos taikant įvairias technologijas potencialą tose sausumos ir jūros vietose;
 - b) numatomą energijos poreikį;
 - c) atitinkamos tinklo infrastruktūros, kaupimo įrenginių ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą arba galimybę sukurti **ar toliau modernizuoti** tokią tinklo infrastruktūrą ir kaupimo įrenginius[...];

[...] [...] d) sausumos ir jūrų vietų aplinkos pažeidžiamumą.

3. Valstybės narės sudaro palankias sąlygas daugialypiam vietų, nustatytų vykdant 1 dalyje nustatytą įpareigojimą, naudojimui.

Valstybės narės periodiškai peržiūri ir prireikus atnaujina 1 dalyje nurodytų vietų nustatymą, bent jau atnaujinant nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį.“;

- 5) įterpiamas šis 15c straipsnis:

Atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos

1. Ne vėliau kaip per [...] **30 mėnesių** po įsigaliojimo[...] valstybės narės **užtikrina, kad kompetentingos institucijos priimtu** [...] planą ar planus, kuriuose, **kaip** [...] 15b straipsnio 1 dalyje nurodytų vietų **pogrupis**, nustatomos energijai gaminti iš vienos ar kelių rūšių atsinaujinančiųjų išteklių tinkamos vietos [...]. **Tuo tikslu valstybės narės gali neitraukti biomase deginančių įrenginių ir hidroelektrinių. Valstybės narės nusprendžia dėl tokių atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų dydžio, atsižvelgdamos į technologijos ar technologijų, dėl kurių jos nustato atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, ypatumus ir reikalavimus.**

Tokiame plane ar planuose valstybės narės:

- a) nustato pakankamai vienalytes sausumos, **vidaus vandenu** ir jūros vietas, kuriose, atsižvelgiant į pasirinktos teritorijos ypatumus, nesitikima, kad konkrečios rūšies ar rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtra padarys didelį poveikį aplinkai. Tai darydamos valstybės narės:
- neįtraukia tinklo „Natura 2000“ teritorijų ir **pagal nacionalines gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos sistemas nustatytų teritorijų**[...], [...] **pagrindinių** paukščių migracijos maršrutų, taip pat kitų [...] **vietu**, nustatytų remiantis pažeidžiamumo žemėlapiais ir tolesniame punkte nurodytomis priemonėmis, išskyrus tose teritorijose esančius dirbtinius ir pastatytus paviršius, pavyzdžiui, stogus, stovėjimo aikšteles ar transporto infrastruktūrą;
 - siekdamos nustatyti vietas, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiai nedarytų didelio poveikio aplinkai, naudoja visas tinkamas **ir proporcingas** priemones ir duomenų rinkinius, įskaitant laukinės gamtos pažeidžiamumo žemėlapius;

b) [...] **atsižvelgdamos į pasirinktos teritorijos ypatumus priima** tinkamas **nustatytoms** atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamoms vietoms taikomas taisykles, be kita ko, dėl [...] **veiksmingu** poveikio švelninimo priemonių, kurių turi būti imamasi įrengiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, toje pačioje vietoje statant energijos kaupimo įrenginius ir kitą prijungimui prie tinklo reikalingą turtą, kad būtų išvengta [...] galimo neigiamo **poveikio** aplinkai, o jei tai neįmanoma – kad jis būtų labai sumažintas. [...] Valstybės narės užtikrina, kad būtų **proporcingai ir laiku** taikomos tinkamos poveikio švelninimo priemonės, siekiant išvengti situacijų, apibūdintų Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 2 dalyje ir 12 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2009/147/EEB 5 straipsnyje ir Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose. Tokios taisyklės nustatomos atsižvelgiant į kiekvienos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos ypatumus, atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologiją ar technologijas, kurios bus diegiamos kiekvienoje vietoje, ir į nustatytą poveikį aplinkai. Jei vykdant konkrečius projektus laikomasi tokių taisyklių ir įgyvendinamos tinkamos poveikio švelninimo priemonės, daroma prielaida, kad projektais nepažeidžiamos tos nuostatos, nedarant poveikio 16a straipsnio 4 ir 5 dalims. [...] **Naujos** poveikio švelninimo priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau užkirsti kelią rūšių, saugomų pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EEB, žudymui ar trikdymui arba **išvengti** bet kokio kito **tikėtino reikšmingo** poveikio aplinkai, [...] plačiai išbandomos ir **atidžiai stebimos** jų veiksmingumo atžvilgiu. Valstybės narės gali leisti jas naudoti ribotą laikotarpį vieno ar kelių bandomųjų projektų metu, [...] nedelsiant **imdamosi** [...] atitinkamų veiksmų, jei paaiškėja, kad, **nepaisant jų išankstinio išbandymo ir stebėsenos, tokios priemonės** [...] nėra veiksmingos.

Plane valstybės narės paaiškina, kokį vertinimą pagal a punkte nustatytus kriterijus jos atliko siekdamos nustatyti kiekvieną atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamą vietą ir tinkamas poveikio švelninimo priemones.

2. Prieš priimant **ar patvirtinant** planą ar planus, kuriuose nustatomos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, atliekamas jų poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvoje 2001/42/EB nustatytas sąlygas ir [...] tikėtina, kad jie darys didelį [...] **poveiki** „**Natura 2000**“ teritorijose, atliekamas atitinkamas vertinimas pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį.
3. Planas ar planai, kuriais nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, skelbiami viešai ir **tinkamu būdu** periodiškai peržiūrimi, **visu pirma** [...] atnaujinant nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį.
- 4. Per 6 mėnesius nuo šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo valstybės narės gali atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamomis vietomis paskelbti konkrečias vietas, kurios jau buvo nustatytos kaip tinkamos spartesniam vienos ar daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų panaudojimui, jeigu tenkinamos šios sąlygos:**
- a) tokios vietos yra už „Natura 2000“ teritorijų, pagal nacionalines gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos sistemas nustatytų teritorijų ir nustatytų paukščių migracijos maršrutų ribų,**
- b) laikantis Direktyvoje 2001/42/EB nustatytų sąlygų buvo atliktas planų, kuriais nustatomos tokios vietos, strateginis poveikio aplinkai vertinimas ir, kai tinkama, vertinimas pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį ir**
- c) vykdant projektus tose vietose laikomasi tinkamų ir proporcingų taisyklių ir įgyvendinamos priemonės, skirtos galimam neigiamam poveikiui aplinkai mažinti.**
- Leidimų išdavimo procese kompetentingos institucijos individualiems projektams tose vietose taiko 16a straipsnyje nurodytas procedūras ir terminus.“;**

- 6) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

Leidimų išdavimo proceso organizavimas ir pagrindiniai principai

- (1) Leidimų išdavimo procesas apima visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginius, toje pačioje vietoje esančius energijos kaupimo įrenginius, taip pat jų prijungimui prie tinklo būtiną turtą, įskaitant, jei reikia, prijungimo prie tinklo leidimus ir poveikio aplinkai vertinimus. Leidimų išdavimo procesas apima visus [...] **administracinius etapus** nuo atitinkamos institucijos ar institucijų patvirtinimo pagal 2 dalį, kad gauta paraiška yra [...] **išsami**, iki jos (jų) pranešimo apie galutinį sprendimą dėl procedūros rezultato.
2. Ne vėliau kaip per [...] **30 dienų** nuo paraiškos gavimo, jei paraiška teikiama dėl įrenginių įrengimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, ir per [...] **45 dienas**, jei paraiška teikiama dėl įrenginių įrengimo už tokių vietų ribų, kompetentinga institucija **patvirtina** paraiškos **išsamumą** [...] arba, jei plėtotojas atsiuntė ne visą paraiškai išnagrinėti reikalingą informaciją, paprašo plėtotėjo nepagrįstai nedelsiant pateikti išsamią paraišką [...]. [...] Data, kurią kompetentinga institucija patvirtina paraiškos [...] **išsamumą**, laikoma leidimo išdavimo proceso pradžios data.

3. Valstybės narės įsteigia arba paskiria vieną ar daugiau kontaktinių punktų. Tie kontaktiniai punktai, pareiškėjui paprašius, konsultuoja ir padeda per visą administracinį leidimų paraiškų teikimo ir leidimų išdavimo procesą. Per visą procesą pareiškėjui neturi reikėti susisiekti su daugiau kaip vienu kontaktiniu punktu. Kontaktinis punktas per visą administracinį leidimų paraiškų teikimo procesą skaidriai konsultuoja pareiškėją, įskaitant su aplinkosauga susijusiais klausimais, iki proceso pabaigoje atsakingos institucijos priima vieną ar kelis sprendimus, teikia pareiškėjui visą būtiną informaciją ir, kai tinkama, įtraukia kitas administracines institucijas. Kontaktinis punktas užtikrina, kad būtų laikomasi šioje direktyvoje nustatytų leidimų išdavimo procedūrų terminų. Pareiškėjams leidžiama atitinkamus dokumentus pateikti skaitmenine forma. Ne vėliau kaip [...] 2 metai nuo įsigaliojimo[...] valstybės narės užtikrina, kad visos procedūros būtų atliekamos elektroniniu būdu.
4. Kontaktinis punktas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių plėtotojams pateikia procedūrų žinyną, kuriame aptariami ir maži projektai, **atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos, kolektyviniai ir individualūs** [...] projektai, kai vartotojai atsinaujinančiųjų išteklių energiją gaminasi patys; ta informacija taip pat teikiama internete. Internete esančioje informacijoje nurodomas su pareiškėjo paraiška susijęs kontaktinis punktas. Jeigu valstybėje narėje yra daugiau nei vienas kontaktinis punktas, internete esančioje informacijoje nurodomas su pareiškėjo paraiška susijęs kontaktinis punktas.
5. **Laikydamosi esamų nacionalinių taisyklių, kai taikytina**, valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjai **ir plačioji visuomenė** galėtų lengvai naudotis paprastomis procedūromis sprendžiant ginčus dėl leidimų išdavimo proceso ir leidimų statyti bei eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius išdavimo, be kita ko, kai taikytina, alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmais.

6. 16a, 16b ir 16c straipsniuose nustatyti terminai taikomi nedarant poveikio teisiniams apeliaciniams skundams, teisių gynimo priemonėms ir kitoms teismo procedūroms, taip pat alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmams, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras, neteisinius apeliacinius skundus ir teisių gynimo priemones, ir gali būti pratęsimi tiek, kiek trunka tokios procedūros.
7. Valstybės narės užtikrina, kad administraciniams ir teisiniams apeliaciniams skundams, susijusiems su atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginiais su jais susijusiais prijungimo prie tinklo projektais, įskaitant jų aplinkosaugos aspektus, būtų taikoma pati skubiausia administracinė ir teisminė procedūra, nustatyta atitinkamai nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu.

7a. Išskyrus atvejus, kai tai sutampa su kitais leidimų išdavimo proceso administraciniais etapais, leidimų išdavimo proceso trukmė neapima:

- a) **laiko, kai elektrinės, jų prijungimo prie tinklo įrenginiai ir tinklo stabilumui, patikimumui bei saugai užtikrinti skirta susijusi būtina tinklo infrastruktūra yra statomi arba modernizuojami,**
- b) **laiko, skirto administraciniams etapams, būtinems siekiant padaryti reikšmingus tinklo atnaujinimus, kad būtų užtikrintas tinklo stabilumas, patikimumas ir sauga.“;**

7) įterpiamas šis 16a straipsnis:

„16a straipsnis

Leidimų projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, išdavimo procesas

1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimų išdavimo procesas, susijęs su projektais, vykdomais atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai tinkamose vietose, būtų ne ilgesnis kaip [...] vieni metai [...], **o jūru atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektu atveju būtų ne ilgesnis kaip dveji metai**. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių tas [...] vienu metų [...] laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip [...] **šėšiem** mėnesiams [...]. Tokiu atveju valstybės narės aiškiai informuoja plėtotoją apie ypatingas aplinkybes, kuriomis grindžiamas išplėtimas.
2. Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose vykdomiems modernizavimo projektams, naujiems įrenginiams, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, toje pačioje vietoje esantiems energijos kaupimo įrenginiams ir jų prijungimui prie tinklo procesas negali trukti ilgiau kaip [...] **šėšis** mėnesius [...], **o vėjo energijos projektu atveju – ilgiau kaip vienus metus**. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių, pavyzdžiui, dėl svarbių su sauga susijusių priežasčių, kai modernizavimo projektas turi didelį poveikį tinklui arba įrenginio pirminiam pajėgumui, dydžiui arba veikimui, tas [...] **šėšių mėnesių** [...] laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip [...] trims [...] mėnesiams. Valstybės narės aiškiai informuoja projekto plėtotoją apie ypatingas aplinkybes, kuriomis grindžiamas išplėtimas. [...]

3. Nedarant poveikio 4 ir 5 dalims, nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a, b, d, h ir i papunkčių bei 6 punkto c papunkčio atskirai arba kartu su tos direktyvos 13 punkto a papunkčiu, tiek, kiek tai susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektais, naujoms paraiškoms dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, [...] įskaitant tų įrenginių modernizavimą, jau nustatytoje gaminti atsinaujinančiųjų išteklių energiją taikant konkrečią technologiją tinkamose vietose, taip pat paraiškoms dėl toje pačioje vietoje esančių energijos kaupimo įrenginių ir jų prijungimo prie tinklo reikalavimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį netaikomas, jeigu šie projektai atitinka taisykles ir priemones, nustatytas pagal 15c straipsnio 1 dalies b punktą. Pirmiau minėta Direktyvos 2011/92/ES taikymo išimtis netaikoma projektams, kurie, tikėtina, gali daryti didelį poveikį kitos valstybės narės aplinkai, arba kai valstybė narė, kurios aplinkai gali būti padarytas toks poveikis, to paprašo, kaip numatyta minėtos direktyvos 7 straipsnyje.

Nukrypstant nuo Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalies, pirmoje pastraipoje nurodytų įrenginių poveikio „Natura 2000“ teritorijoms vertinimas neatliekamas, **su sąlyga, kad šie projektai atitinka 15c straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas taisykles ir priemones.**

[...]

4. 3 dalyje nurodytas paraiškas patikrina valstybių narių kompetentingos institucijos. Atliekant tokį patikrinimą siekiama nustatyti, ar, atsižvelgiant į geografinių vietovių, kuriose vykdomi projektai, aplinkos pažeidžiamumą, yra **didelė** [...] tikimybė, kad kuris nors iš tokių projektų gali padaryti nenumatytą didelį neigiamą poveikį, nenumatytą atliekant plano ar planų, kuriame (-iuose) nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai tinkamos vietos, poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB ir, jei taikoma, pagal Direktyvą 92/43/EEB. **Atliekant tokį patikrinimą taip pat siekiama nustatyti, ar dėl tikimybės, kad bet kuris toks projektas gali daryti didelį poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje, arba valstybės narės, kuriai gali būti daromas didelis poveikis, prašymu jam taikomas tarpvalstybinis vertinimas pagal Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnį.** Tikrinant modernizavimo projektų paraiškas pakanka įvertinti galimą pakeitimo ar išplėtimo, palyginti su pradiniu projektu, poveikį.

Tokio patikrinimo tikslu projekto plėtotojas pateikia informaciją apie projekto charakteristikas, apie jo atitiktį taisyklėms ir priemonėms, pagal 15c straipsnio 1 dalies b ir c punktus nustatytoms dėl konkrečios atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, apie visas papildomas vykdant projektą priimtas priemones ir apie tai, kaip šiomis priemonėmis mažinamas poveikis aplinkai. Kompetentinga institucija gali paprašyti, kad pareiškėjas pateiktų papildomos **esamos** informacijos. Toks patikrinimas užbaigiamas per **[...] [...] 45 dienas [...]** nuo [...] **šiuo tikslu būtinos pakankamos informacijos [...]** dėl naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių pateikimo dienos, išskyrus paraiškas dėl įrenginių, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW. Tokių įrenginių ir naujų įrenginių modernizavimo paraiškų atveju tikrinimo etapas užbaigiamas per **[...]30 dienų[...]**.

5. Atlikus patikrinimą, 3 dalyje nurodytos paraiškos aplinkosaugos atžvilgiu laikomos patvirtintomis nereikalaujant aiškaus kompetentingos institucijos sprendimo, **priimto patikrinus paraišką**, nebent kompetentinga institucija priima tinkamai motyvuotą ir aiškiais įrodymais pagrįstą administracinį sprendimą, kad yra **didelė** [...] tikimybė, jog vykdant konkretų projektą dėl geografinės vietovės, kurioje jis vykdomas, aplinkos pažeidžiamumo bus padarytas didelis neigiamas poveikis, kurio negalima sušvelninti plane (-uose), kuriuose nustatomos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, nurodytomis arba projekto plėtotėjo pasiūlytomis priemonėmis. Toks sprendimas skelbiamas viešai. **Per šešis mėnesius nuo išsamių dokumentų, įskaitant visą tokiam vertinimui atlikti būtina informaciją, pateikimo** [...], atliekamas tokių projektų vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/EB ir, jei taikoma, pagal Direktyvą 92/43/EEB [...]; **operatorius turi imtis proporcingų poveikio švelninimo priemonių arba sumokėti piniginę kompensaciją, kad būtų pašalintas tas neigiamas poveikis. Jei toks poveikis yra daromas rūšių apsaugai, operatorius per atsinaujinančiųjų išteklių elektrinės eksploatavimo laikotarpį moka piniginę kompensaciją rūšių apsaugos programoms, kad būtų užtikrinta arba pagerinta atitinkamos rūšies išsaugojimo būklė. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių tas [...] šešių mėnesių [...] laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip [...] šešiams mėnesiams [...]**.
6. **Valstybės narės gali numatyti, kad** jei per 1 ir 2 dalyse nurodytą leidimų išdavimo procesą atitinkamos administracinės institucijos atsakymo per nustatytą terminą nepateikia [...], konkretūs administraciniai veiksmai laikomi patvirtintais, **su sąlyga, kad yra aiškus galutinis sprendimas dėl proceso rezultatu**[...]. **Visi priimti sprendimai paskelbiami** [...] viešai [...].“;

8) įterpiamas šis 16b straipsnis:

„16b straipsnis

Leidimų projektams, vykdomiems už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų, išdavimo procesas

1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimų išdavimo procesas, susijęs su projektais, vykdomais už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų, būtų ne ilgesnis kaip dveji metai, **o jūru atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektu atveju būtų ne ilgesnis kaip treji metai**. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių **arba ilgu laikotarpiu, kuriu reikia vertinimams pagal taikytiną Sąjungos aplinkos teisę atlikti**, tas dvejų metų laikotarpis gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip [...] **šešiams [...]** mėnesiams. Tokiu atveju valstybės narės aiškiai informuoja plėtotoją apie ypatingas aplinkybes, kuriomis grindžiamas išplėtimas.
2. Jei pagal Direktyvą 2011/92/ES arba Direktyvą 92/43/EEB turi būti įvertintas projekto poveikis aplinkai, visi reikiami konkretaus projekto vertinimai atliekami kaip viena juos visus apimanti procedūra. Jei turi būti atliktas koks nors poveikio aplinkai vertinimas, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į plėtotėjo pateiktą informaciją, pateikia nuomonę dėl informacijos, kurią užsakovas turi įtraukti į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, apimties ir išsamumo, ir tokios ataskaitos apimtis vėliau neišplečiama. Jei įgyvendinant konkretų projektą buvo imtasi tinkamų poveikio švelninimo priemonių, [...] pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį saugomų rūšių žudymas ar trikdymas laikomas netyčiniu. [...] **Naujos** poveikio švelninimo priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau užkirsti kelią rūšių, saugomų pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EEB, žudymui ar trikdimui arba **išvengti** bet kokio kito **tikėtino didelio** poveikio aplinkai, [...] plačiai išbandomos ir **atidžiai stebimos** jų veiksmingumo atžvilgiu[...]. Valstybės narės gali leisti jas naudoti ribotą laikotarpį vieno ar kelių bandomųjų projektų metu, [...] nedelsiant **imdamosi** [...] atitinkamų veiksmų, jei [...] paaiškėja, kad, **nepaisant jų išankstinio išbandymo ir stebėsenos, tokios priemonės nėra veiksmingos**. Leidimų išdavimo už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų vykdomiems modernizavimo projektams, naujiems įrenginiams, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, toje pačioje vietoje esantiems energijos kaupimo įrenginiams ir jų prijungimui prie tinklo procesas negali trukti ilgiau

kaip vienus metus, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą, jei to reikalaujama pagal atitinkamus teisės aktus, **o vėjo energijos projektu atveju – ilgiau kaip dvejus metus.** Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių šis vienu metų laikotarpis gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip trims mėnesiams. Valstybės narės aiškiai informuoja plėtotojus apie ypatingas aplinkybes, kuriomis buvo grindžiamas išplėtimas.

Valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas vykdyti modernizavimo projektus už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų užtikrindamos, kad, jei pagal Sąjungos aplinkos teisės aktus reikalaujama atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą, atliekant tokį vertinimą pakanka įvertinti tik galimą pakeitimo ar išplėtimo, palyginti su pradiniu projektu, poveikį. “;

9) įterpiamas šis 16c straipsnis:

„16c straipsnis

Spartesnis panaudojimas ir II...Jėidimų saulės energijos įrangai įrengti dirbtinėse konstrukcijose išdavimo procesas

1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimų išdavimo procesas, susijęs su saulės energijos įrangos, įskaitant į pastatus integruotą saulės energijos įrangą, įrengimu esamose ar būsimose dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, būtų ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, su sąlyga, kad pagrindinis tokių konstrukcijų tikslas nėra saulės energijos gamyba. Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a ir b papunkčių, atskirai arba kartu su tos direktyvos 13 punkto a papunkčiu, įrengiant tokią saulės energijos įrangą Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas atlikti poveikio aplinkai vertinimą netaikomas. **Valstybės narės dėl kultūros ar istorinio paveldo apsaugos priežasčių arba dėl priežasčių, susijusių su nacionaliniais gynybos interesais ar saugumo sumetimais, 1 dalies nuostatų gali netaikyti tam tikroms teritorijoms arba konstrukcijoms.**

16d straipsnis

- 1. Jeigu siekiant atsinaujinančiųjų išteklių energiją integruoti į elektros energijos sistemą reikia sustiprinti tinklo infrastruktūrą ir tokiam sustiprinimui taikoma tikrinimo procedūra pagal 16a straipsnio 4 dalį arba 16a straipsnio 6 dalyje nurodytomis aplinkybėmis atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, arba poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnį, toks tikrinimas ir (arba) poveikio aplinkai vertinimas apsiriboja galimu poveikiu, kuri gali sukelti pakeitimas ar išplėtimas, palyginti su pradine tinklo infrastruktūra.**
- 2. Jeigu siekiant atsinaujinančiųjų išteklių energiją integruoti į elektros energijos sistemą reikia sustiprinti tinklo infrastruktūrą ir tokiam sustiprinimui taikomas poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnį, toks poveikio aplinkai vertinimas apsiriboja galimu poveikiu, kuri gali sukelti pakeitimas ar išplėtimas, palyginti su pradine tinklo infrastruktūra.**
- 3. Valstybės narės gali energijos kaupimo projektams ir elektros tinklų projektams, kurie reikalingi siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į elektros energijos sistemą, netaikyti poveikio aplinkai vertinimo pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį ir rūšių apsaugos vertinimų pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį bei Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį, jeigu projektas įgyvendinamas specialioje tinklo teritorijoje, skirtoje susijusiai tinklo infrastruktūrai, kuri reikalinga siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į elektros energijos sistemą, jeigu valstybės narės yra nustačiusios tokias tinklo teritorijas, ir jeigu tos teritorijos atžvilgiu buvo atliktas strateginio poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2001/42. Kompetentinga institucija užtikrina, kad remiantis turimais duomenimis, būtų taikomos tinkamos ir proporcingos poveikio švelninimo priemonės, siekiant užtikrinti atitiktį Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 daliai ir Direktyvos 2009/147/EEB 5 straipsniui. Jeigu tų priemonių nėra, kompetentinga institucija užtikrina, kad operatorius sumokėtų piniginę kompensaciją rūšių apsaugos programoms, siekiant saugoti arba gerinti rūšies išsaugojimo būklę.**

10)[...]

„16d straipsnis [...]

[...]“¹⁸

2 straipsnis [...]

[]¹⁹

¹⁸ **Delegacijos informuojamos, kad ši straipsni [...] pakeičia 15 straipsnio 8 dalies b, c ir d punktai, kaip susitarta TTE taryboje nustatant bendrą požiūrį dėl Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos [...] (dok. ST 10488/2022).**

¹⁹ **Delegacijos informuojamos, kad 2 straipsnis, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES ir siūlomas naujas 9a straipsnis „Saulės energija pastatuose“ turi būti aptarti šiuo metu vykstančiose derybose, susijusiose su Pastatų energinio naudingumo direktyva.**

3 straipsnis [...]

[]²⁰[...]

[...]

[...]

[...]

4 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. [...].²¹

²⁰

[...]

²¹

[...]

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6, 8 ir 9 punktų [...] būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [...] vieni metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos [...].

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 straipsnio 5 ir 7 punktų [...] ²² būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [...] dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos [...].

Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

²² **[...]**

6 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
